

ЗАКОН ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ И КАНАЛИЗАЦИОННИТЕ УСЛУГИ

В сила от 20.01.2005 г.

Обн. ДВ. бр.18 от 25 Февруари 2005г., изм. ДВ. бр.30 от 11 Април 2006г., изм. ДВ. бр.65 от 11 Август 2006г., изм. ДВ. бр.102 от 19 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.102 от 28 Ноември 2008г., изм. ДВ. бр.47 от 23 Юни 2009г., изм. ДВ. бр.93 от 24 Ноември 2009г., изм. ДВ. бр.66 от 26 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.103 от 29 Ноември 2013г., изм. ДВ. бр.98 от 28 Ноември 2014г.

Глава първа. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) Този закон урежда регулирането на цените, достъпността и качеството на водоснабдителните и канализационните услуги, извършвани от експлоатационните предприятия за водоснабдителни и канализационни услуги, наричани по-нататък "В и К оператори".

(2) Водоснабдителните и канализационните (В и К) услуги по ал. 1 са услугите по пречистване и доставка на вода за питейно-битови, промишлени и други нужди, отвеждане и пречистване на отпадъчните и дъждовните води от имотите на потребителите в урбанизираните територии (населените места и селищните образувания), както и дейностите по изграждането, поддържането и експлоатацията на водоснабдителните и канализационните системи, включително на пречиствателните станции и другите съоръжения.

Чл. 2. (1) В и К оператори са всички предприятия с предмет на дейност извършване на В и К услуги.

(2) В и К операторите осъществяват дейността си съгласно изискванията на този закон.

(3) Други предприятия, които извършват услуги по доставяне, отвеждане и пречистване на питейни и отпадъчни води, осъществяват тези дейности съгласно изискванията на този закон.

Чл. 3. (1) Водата за питейно-битови нужди е основна жизнена потребност по смисъла на Закона за социалното подпомагане.

(2) В и К услугите по чл. 1, ал. 2 са дейности от обществен интерес.

Чл. 4. (1) Този закон цели да създаде условия за:

1. задоволяване нуждите на потребителите от вода с питейни качества при отдаване приоритет на питейно-битовото водоснабдяване на населението;
2. осигуряване на достъпност, надеждност и сигурност на В и К услугите;
3. повишаване качеството и ефективността на предоставяните В и К услуги;
4. предотвратяване изтичането на отпадъчни води от канализационната мрежа, както и на постъпването на дренажни води в нея, извън предвиденото в технологичния процес;
5. намаляване общите загуби на вода при експлоатация на водоснабдителните системи;
6. балансиране интересите на В и К операторите и на потребителите;
7. равнопоставеност между различните групи потребители по отношение на качеството и цената на В и К услугите.

(2) Министерският съвет приема отраслова стратегия за управление и развитие на водоснабдяването и канализацията в Република България за период не по-малък от 10 години, с която определя целите, етапите и средствата за повишаване качеството на В и К услугите.

Глава втора.

РЕГУЛИРАНЕ НА ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ И КАНАЛИЗАЦИОННИТЕ УСЛУГИ

Чл. 5. (1) Регулирането на В и К услугите се осъществява от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, която се създава по реда на Закона за енергетиката, наричана по-нататък "комисията".

(2) Структурата и правомощията на комисията се определят с този закон и със Закона за енергетиката.

(3) Комисията регулира цените и качеството на В и К услугите, извършвани от В и К операторите, включително и от предприятията по чл. 2, ал. 3, независимо от формите на собственост и управление на В и К системите.

(4) За изпълнение на правомощията на комисията по този закон се създават териториални звена на нейно подчинение. Условието и редът за създаването им се уреждат с устройствения правилник на комисията.

Чл. 6. (1) Комисията:

1. регулира качеството на В и К услугите;
2. регулира цените на В и К услугите;
3. разработва, съгласува и предлага на Министерския съвет проекти на нормативни актове, предвидени в този закон;
4. дава писмени указания относно прилагането на подзаконовите нормативни актове по т. 3;
5. одобрява общите условия на договорите за предоставяне на В и К услугите на потребителите;
6. упражнява контрол и налага санкции в случаите, предвидени в този закон;
7. осъществява предоставените ѝ с този закон правомощия по повод на концесионни и други договори;
8. води регистър на договорите за възлагане извършването на В и К услуги;
9. регистрира експертите, които участват при извършването на контрола по този закон.

(2) При изготвяне на актовете по ал. 1, т. 3 комисията провежда процедура за обществено обсъждане по реда на чл. 14 от Закона за енергетиката.

Чл. 7. При осъществяване на дейността си комисията се ръководи от следните принципи:

1. осигуряване на условия за предоставяне на всеобщ достъп и социална поносимост на В и К услугите;
2. предотвратяване на злоупотреба с господстващо положение;
3. защита на интересите на потребителите;
4. икономическа обосновааност на цените на В и К услугите;
5. отчитане нуждите на потребителите, които поради географски, теренни или други причини се намират в неравнопоставено положение;
6. създаване на условия за В и К операторите да експлоатират и поддържат системата и да влагат инвестиции при намаляване на експлоатационните разходи;

7. насърчаване на целесъобразното и ефективно планиране на инвестициите във времето;
8. бързина и процесуална икономия на производствата пред комисията;
9. насърчаване намаляването на загубите на вода, ефективното и икономичното използване на доставените водни количества от потребителите;
10. опазване на околната среда;
11. създаване на условия за привличане на средства за инвестиции и участие на частния сектор в предоставянето на В и К услуги;
12. насърчаване въвеждането на съвременни технически методи и постижения при предоставянето на В и К услугите.

Чл. 8. (1) Приходите по бюджета на комисията, с които се финансира дейността по този закон, се набират от:

1. такса "В и К регулиране";
2. глоби и санкции по този закон;
3. такса за регистрация на експерти.

(2) Средствата по бюджета на комисията се разходват по реда на чл. 27, ал. 3 от Закона за енергетиката, както и за заплащане на услугите, извършвани от експертите, регистрирани по този закон.

(3) Размерът на таксите по ал. 1, редът и сроковете за заплащането им се определят с тарифа, одобрена от Министерския съвет по предложение на комисията.

Глава трета.

РЕГУЛИРАНЕ НА КАЧЕСТВОТО НА ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ И КАНАЛИЗАЦИОННИТЕ УСЛУГИ

Чл. 9. (1) Комисията измерва и оценява качеството на предоставяните В и К услуги чрез показатели за качество.

(2) Основните показатели за качество на В и К услугите са:

1. ниво на покритие с водоснабдителни услуги;
2. качество на питейната вода;
3. непрекъснатост на водоснабдяването (непрекъснатост на водоподаването и времетраене на прекъсванията);
4. общи загуби на вода във водоснабдителните системи и срокове за тяхното намаляване;
5. аварии на водоснабдителната система;
6. налягане във водоснабдителната система;
7. ниво на покритие с канализационни услуги;
8. качество на суровите отпадъчни води и на пречистените отпадъчни води;
9. аварии на канализационната система;
10. наводнения в имоти на трети лица, причинени от канализацията;
11. експлоатационни показатели за ефективност;
12. финансови показатели за ефективност;
13. срок за отговор на писмени жалби на потребителите;
14. срок за присъединяване на нови потребители към В и К системите;
15. численост на персонала спрямо брой на обслужваните потребители.

(3) Дългосрочните нива на показателите за качество на В и К услугите, условията и редът за формиране на годишни целеви нива на показателите за качество на В и К услугите за всеки В и К оператор съобразно специфичните обстоятелства по дейността му се определят с наредба,

приета от Министерския съвет по предложение на комисията.

(4) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Общите загуби на вода във водоснабдителните системи по ал. 1, т. 4 се определят по методика за определяне на допустимите загуби на вода във водоснабдителните системи, утвърдена от министъра на регионалното развитие и благоустройството.

(5) Комисията определя максималния размер на допустимите общи загуби на вода и годишните целеви нива по ал. 3 за тяхното ежегодното намаляване при спазване на методиката по ал. 4 и с цел максимално съхраняване на водния ресурс и запазване на социалната поносимост на цената на В и К услугите, като данните се публикуват.

Чл. 10. (1) В и К операторите разработват бизнес планове за 5-годишни периоди, които съдържат производствена, ремонтна, инвестиционна и социална програма, с техническа и икономическа част.

(2) Техническата част на бизнес плана съдържа програма за постигане на годишните целеви нива на показателите за качество на предоставяните В и К услуги, включително и за намаляване на загубите на вода.

(3) Икономическата част на бизнес плана съдържа:

1. анализ на съществуващото и прогнозното ниво на потребление на В и К услуги за периода;

2. инвестиционна програма, обвързана с параметрите от техническата част на бизнес плана;

3. източници и условия на финансиране на инвестиционната програма;

4. анализ на съществуващите и разчет на прогнозните разходи по експлоатация и поддръжка на В и К системите;

5. анализ на съществуващите и разчет на прогнозните разходи за управление на В и К системи;

6. амортизационен план, обвързан с инвестиционната програма и със сроковете за въвеждане на активите в експлоатация;

7. цена и приходи от В и К услугите съобразно изискванията, определени в наредбата по чл. 13, ал. 5 и методиката по чл. 9, ал. 4;

8. анализ на социалната поносимост на предлаганата цена на В и К услугите;

9. други елементи, определени в наредбата по чл. 9, ал. 3.

(4) В бизнес плановете В и К операторите предвиждат дейности за експлоатация, мерки за подобряване ефективността на съществуващите мрежи и съоръжения, както и за реконструкция, рехабилитация и изграждане на нови мрежи и съоръжения с цел постигане на дългосрочните нива на показателите за качеството на предоставяните В и К услуги. Бизнес плановете се представят със становища на съответните общини.

(5) Бизнес плановете съдържат технико-икономически анализ на съществуващото положение и предложение за конкретните показатели за качеството на В и К услугите съгласно изискванията на чл. 9.

(6) Когато в бизнес плановете е включено изграждането на нови или реконструкцията и рехабилитацията на съществуващи мрежи и съоръжения от канализационната система на населените места, те се съобразяват с приоритетите от Националната програма за изграждане на пречиствателни станции за отпадни води на населените места и със сроковете от Програмата за прилагане на Директива 91/271 на Европейския съюз, приети от Министерския съвет, както и със становищата на съответните общини.

(7) (Изм. - ДВ, бр. 103 от 2013 г.) Бизнес плановете се предоставят не по-късно от 6 месеца преди изтичането на последната година съгласно действащия бизнес план.

(8) В наредбата по чл. 9, ал. 3 се определят елементите и параметрите, които трябва да съдържат бизнес плановете, редът за контрол на изпълнението им и начинът на отчитане на изпълнението на годишните целеви нива на показателите за качество.

Чл. 11. (1) Комисията одобрява предложения от В и К оператора бизнес план в тримесечен срок от постъпването му, ако отговаря на следните изисквания:

1. годишните целеви нива на показателите за качество на В и К услугите са разработени с оглед бъдещо постигане на дългосрочните нива на показателите по чл. 9, ал. 2, както и с методиката по чл. 9, ал. 4;

2. инвестиционната програма и разходите за експлоатация, поддръжка, ремонт и управление на В и К системите съответстват на техническата част на бизнес плана;

3. предложените цени съответстват на останалите параметри от икономическата част на бизнес плана и на методиката за ценообразуване, определена в наредбата по чл. 13, ал. 5;

4. съответстват на принципите и задължителните разпоредби на този закон.

(2) В случай че съдържанието на предложения бизнес план в техническата или икономическата му част не отговаря на изискванията на ал. 1, комисията дава указания за съответни изменения, като В и К операторът преработва бизнес плановете в съответствие с тях.

(3) Преработените бизнес планове се внасят за одобряване в комисията в срока, определен с указанията по ал. 2.

(4) Одобрените бизнес планове стават задължителни за изпълнение от съответния В и К оператор.

(5) В и К операторите са задължени да изпълняват показателите за качество, определени съобразно изискванията на ал. 1, т. 1.

(6) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Решенията, включително мълчаливият отказ на комисията, могат да бъдат обжалвани по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(7) В и К операторите публикуват одобрените от комисията общи условия на договорите за предоставяне на В и К услуги най-малко в един централен и един местен ежедневник. Те влизат в сила в едномесечен срок от публикуването им.

(8) В срок до 30 дни след влизането в сила на общите условия потребителите, които не са съгласни с тях, имат право да внесат в съответния В и К оператор заявление, в което да предложат различни условия. Предложените от потребителите и приети от В и К операторите различни условия се отразяват в допълнителни писмени споразумения.

Глава четвърта.

РЕГУЛИРАНЕ НА ЦЕНИТЕ НА ВОДОСНАБДИТЕЛНИТЕ И КАНАЛИЗАЦИОННИТЕ УСЛУГИ

Чл. 12. (1) (Предишен текст на чл. 12 - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) На регулиране от комисията подлежат цените, по които В и К операторите:

1. доставят вода на потребителите;

2. отвеждат отпадъчните води;

3. пречистват отпадъчните води;

4. присъединяват потребителите към водоснабдителните системи;

5. присъединяват потребителите към канализационните системи.

(2) (Нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) Комисията регулира и цените, по които В и К оператори или други предприятия доставят вода от техни или предоставени им за

експлоатация водоземни съоръжения или системи до водоснабдителни системи на други В и К оператори. В тези случаи не се заплаща такса "Регулиране".

Чл. 13. (1) При изпълнение на правомощията си за регулиране на цените на В и К услугите комисията се ръководи от принципите по чл. 7 и от:

1. съответствието между икономическата част на бизнес плана и предлаганите цени;
2. възстановяемостта на икономически обосноваваните разходи, като разходи за:
 - а) експлоатация, поддръжка, ремонт и управление на В и К системи;
 - б) амортизация на дълготрайните активи;
 - в) (изм. - ДВ, бр. 65 от 2006 г., в сила от 11.08.2006 г.) дължимите такси за водоземане и замърсяване при спазване разпоредбата на чл. 192, ал. 2, т. 2, чл. 192б, чл. 192в и § 139 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за водите.
 - г) дължимите такси за регулиране по смисъла на този закон;
 - д) опазване на околната среда;
 - е) допълнителни задължения, възложени от компетентните държавни органи;
3. прилагането на икономически обоснована норма на възвръщаемост на вложения капитал;
4. съответствието между цените за населените места и действителните разходи за предоставяне на В и К услугите;
5. социалната поносимост на цената на В и К услугите;
6. избягването на кръстосано субсидиране между потребителите.

(2) Комисията регулира цените чрез:

1. определяне на горна граница на цени или на приходи;
2. норма на възвръщаемост.

(3) Комисията определя единни показатели за ефективност, които се прилагат при ценообразуването от В и К операторите.

(4) Комисията определя целева норма на възвръщаемост при отчитане на специфичните условия във всеки В и К оператор, като взема предвид социалната поносимост на цената на В и К услугите, изискванията за бъдещи капиталови разходи и показателите за финансова стабилност.

(5) Методите за регулиране на цените, правилата за тяхното образуване, отразяващи структурата на разходите, редът за внасяне на предложенията за цените и за утвърждаването им, както и редът за предоставяне на информация се определят с наредба, приета от Министерския съвет по предложение на комисията.

Чл. 14. (1) В и К операторите представят за утвърждаване от комисията образуваните съгласно наредбата по чл. 13, ал. 5 цени, които се предлагат по потребителски групи в зависимост от потребяваното количество вода и технологията на добиване и доставяне на водата. Одобряването на техническата и икономическата част на бизнес плановете е условие за одобряването им в частта за цените.

(2) В случай че предложените цени не отговарят на принципите и разпоредбите на този закон и на наредбата по чл. 13, ал. 5, комисията дава указания, в съответствие с които В и К операторите предлагат за одобряване нови цени, и определя срок, в който да се извърши това.

(3) Прилаганите от В и К операторите цени не могат да бъдат по-високи от утвърдените от комисията.

Чл. 15. В и К операторите водят отделна счетоводна отчетност за:

1. всяка дейност - предмет на ценово регулиране по този закон;
2. всяко звено от организационната структура на В и К операторите.

Чл. 16. Указанията, дадени от комисията относно образуването на цените, правилата за водене на разделното счетоводство, както и формата и съдържанието на счетоводните отчети за регулаторни цели, са задължителни за В и К операторите и за предприятията по чл. 2, ал. 3.

Чл. 17. (1) В и К операторите ежегодно предоставят на комисията:

1. годишните си финансови отчети, включително приложенията към тях съгласно Закона за счетоводството, и годишните одиторски доклади;

2. отчетна информация по видове дейности и звена.

(2) В и К операторите при поискване от комисията, за целите на ценовото регулиране, предоставят цялата счетоводна документация и технико-икономическа информация, включително сключените договори.

(3) Предприятията по чл. 2, ал. 3 предоставят на комисията документите и информацията по ал. 1 и 2 за дейността, която осъществяват в съответствие с този закон.

Чл. 18. (1) (Изм. - ДВ, бр. 66 от 2013 г., в сила от 26.07.2013 г., изм. - ДВ, бр. 98 от 2014 г., в сила от 28.11.2014 г.) Министърът на регионалното развитие и благоустройството може да налага на В и К операторите допълнителни задължения за обслужване на обществото, когато са свързани със:

1. непрекъснатостта на доставянето на вода с питейни качества и отвеждането на отпадъчната вода и нейното пречистване;

2. опазването на околната среда - съгласувано с министъра на околната среда и водите;

3. (изм. - ДВ, бр. 102 от 2006 г., изм. - ДВ, бр. 102 от 2008 г., изм. - ДВ, бр. 93 от 2009 г., в сила от 25.12.2009 г.) мерки за защита на населението срещу бедствия и аварии - съгласувано с министъра на вътрешните работи;

4. мерки, свързани с националната сигурност и отбраната на страната - съгласувано с министъра на отбраната.

(2) Допълнителните задължения по ал. 1 се налагат със заповед, която съдържа:

1. В и К оператора, на който се налагат;

2. причините, които налагат допълнителните задължения;

3. съдържанието на задълженията;

4. срока и условията, при които трябва да бъдат изпълнени задълженията;

5. други условия.

(3) Извършените от В и К операторите разходи за допълнителните задължения по ал. 1 са икономически обоснован разход по смисъла на чл. 13, ал. 1, т. 2.

Чл. 19. Процедура за преразглеждане на цените се открива от комисията служебно или по искане на В и К оператори, когато възникне непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер, което съществено променя приходите и икономически обоснованите разходи на В и К операторите.

Чл. 20. В и К операторите публикуват прилаганите от тях цени в един централен и в един

местен всекидневник и на Интернет страницата си.

Глава пета. КОНТРОЛ

Чл. 21. (1) Комисията провежда контрол за:

1. съответствието на бизнес плана с изискванията на този закон;
2. изпълнението на показателите за качество на В и К услугите, определени в бизнес плана;

3. прилагането на цените съгласно изискванията по чл. 14, ал. 3 и чл. 19;

4. извършените разходи за постигане на показателите, заложи в бизнес плана.

(2) Комисията извършва предварителен, текущ и последващ контрол.

(3) Комисията извършва предварителен контрол, като при подготовката на концесионните и на другите видове договори за управление на В и К системите дава становище за съответствието им с този закон и подзаконовите нормативни актове по прилагането му.

(4) Комисията текущо контролира дейността по предоставяне на В и К услугите от В и К операторите чрез проверки на отчетните доклади за изпълнението на бизнес плановете на В и К операторите, както и чрез извършване на проверки на място.

(5) Комисията извършва последващ контрол върху изпълнението на дадените препоръки на В и К операторите.

(6) Комисията се произнася в 30-дневен срок от постъпване на документите по ал. 3.

(7) Структурата на докладите по ал. 4 за изпълнението на бизнес плановете от В и К операторите се определя с решение на комисията.

Чл. 22. Комисията може да изисква в определен от нея срок текуща информация и документи относно изпълнението на бизнес плановете от В и К операторите, документация във връзка с ценообразуването и качеството на услугите, както и информация във връзка със сигнали, жалби, молби и предложения.

Чл. 23. (1) Комисията извършва планови или извънредни проверки за осъществяването на контрола по чл. 21, ал. 4 и 5.

(2) Периодичните планови проверки се извършват в съответствие с график, приет с решение на комисията в началото на съответната календарна година.

(3) Извънредни проверки се извършват по повод постъпили в комисията сигнали от държавни органи, органи на местното самоуправление, средства за масово осведомяване, жалби, молби и предложения, както и за проверка на информацията, представена от В и К операторите.

Чл. 24. (1) Проверките се извършват от длъжностни лица на комисията, подпомагани от регистрирани от нея експерти, които могат да бъдат физически или местни юридически лица.

(2) Длъжностните лица, които извършват проверки, се определят със заповед на председателя на комисията.

(3) Регистрацията на експертите по ал. 1 се извършва при условия и по ред, определени с наредба, приета от Министерския съвет по предложение на комисията.

(4) Регистрирани експерти могат да бъдат:

1. дееспособни физически лица, български граждани с придобито висше образование по

образователно-квалификационна степен "магистър" или "бакалавър" по специалности от професионални направления от областите на висше образование, определени в наредбата по ал. 3, които:

а) не са осъждани на лишаване от свобода за умишлени престъпления от общ характер и не са лишавани от правото да заемат съответната длъжност;

б) притежават съответните технически средства за осъществяване на контролната дейност;

в) са с трудов или служебен стаж не по-малко от 5 години, от които най-малко две години в областта на водоснабдяването и канализацията;

2. еднолични търговци или местни юридически лица, които:

а) имат за предмет на дейност извършването на одити и в постоянния им специализиран състав има най-малко по едно лице на всеки 10 души, което отговаря на условията по т. 1;

б) не са в производство по несъстоятелност;

в) притежават съответните технически средства за осъществяване на контролната дейност.

(5) Комисията издава удостоверение на регистрираните експерти.

(6) За издаване на удостоверението лицата заплащат такса, определена с тарифата по чл. 8, ал. 3.

(7) Комисията ежегодно обнародва в "Държавен вестник" списък на регистрираните експерти.

(8) (Изм. - ДВ, бр. 30 от 2006 г., в сила от 12.07.2006 г.) Отказите за регистрация може да се обжалват по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

Чл. 25. (1) Лицата по чл. 24, ал. 2 имат право:

1. на свободен достъп до контролираните от тях обекти за извършване на проверки;

2. да изискват от съответните длъжностни лица необходимите данни, сведения, обяснения и информация по чл. 22, данни за квалификацията и правоспособността на персонала;

3. да извършват измервания и изпитвания за изясняване на техническото състояние и условията за експлоатация на обектите;

4. да изискват документи, свързани с осъществяването на контрола.

(2) Длъжностните лица и регистрираните експерти са длъжни да опазват служебната и търговската тайна и да не разгласяват по какъвто и да е начин информацията, станала им известна при или по повод проверката.

(3) Комисията огласява резултатите от извършените проверки на своята страница в Интернет в едномесечен срок.

Чл. 26. В и К операторите осигуряват условия за нормалното протичане на проверката и съдействат на контролните органи, като:

1. предоставят служебно работно помещение за извършване на проверката, а при необходимост се явяват в сградата на комисията;

2. предоставят достъп до служебните помещения и обектите на В и К системите;

3. предоставят всички счетоводни, търговски и други документи, необходими за установяване на факти и обстоятелства, свързани с обхвата на проверката;

4. при поискване дават писмени обяснения.

Чл. 27. В и К операторите упражняват постоянен вътрешен контрол върху изпълнението

на бизнес плановите и съхраняват документацията за осъществения контрол 10 години след последната година на плана.

Чл. 28. Областните управители и кметовете на общините при поискване оказват съдействие на лицата по чл. 24, ал. 2 при изпълнението на дейността им по този закон.

Глава шеста. ИНФОРМАЦИОННА СИСТЕМА

Чл. 29. (1) Комисията създава Национална информационна система за В и К услугите.

(2) Информационната система осигурява:

1. публичен достъп на потребителите до информация за развитието и регулирането на В и К услугите в страната, както и информация за утвърдените и предлаганите цени на услугите от В и К операторите, за показателите за намаляване на загубите на вода и другите основни показатели, одобрени с бизнес плановите;

2. информация за държавните органи, общините и В и К операторите във връзка с изпълнението на този закон и с развитието на В и К сектора.

Чл. 30. (1) Комисията изготвя ежегоден доклад за извършената от нея дейност, както и за състоянието на В и К сектора. Докладът се публикува на страницата на комисията в Интернет, за което се съобщава най-малко в един централен всекидневник в 7-дневен срок от публикуването.

(2) Докладът по ал. 1 съдържа сравнителен анализ на дейността на В и К операторите по основните параметри на бизнес плановите, цените на В и К услугите, определените от комисията показатели и тяхното изпълнение.

Глава седма. АДМИНИСТРАТИВНОНАКАЗАТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 31. (1) На В и К оператор, който не изпълнява задължението по чл. 11, ал. 5, се налага имуществена санкция в размер от 20 000 до 50 000 лв.

(2) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 имуществената санкция е в трикратен размер, определен по максималния размер на имуществената санкция по ал. 1.

(3) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 комисията прави мотивирано предложение до собственика на В и К системата за разваляне на договора със съответния оператор.

Чл. 32. (1) При неизпълнение в срок на задължението по чл. 10, ал. 7 на съответния В и К оператор се налага имуществена санкция в размер от 20 000 до 50 000 лв.

(2) На член на управителен орган или на длъжностно лице във В и К оператор, което е извършило или е допуснало извършване на нарушението по ал. 1, се налага глоба в размер от 2000 до 5000 лв.

(3) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 от В и К оператора имуществената санкция е в трикратен размер, определен по максималния размер на имуществената санкция по ал. 1.

(4) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 от лице по ал. 2 глобата е в

трикратен размер, определен по максималния размер на глобата по ал. 2, и то се лишава от правото да заема съответната длъжност за срок от една до две години.

Чл. 33. (1) Ако в срока по чл. 11, ал. 3 В и К операторът не внесе преработен бизнес план съобразно указанията на комисията, му се налага имуществена санкция в размер от 20 000 до 50 000 лв.

(2) На член на управителен орган или на длъжностно лице във В и К оператор, което е извършило или е допуснало извършване на нарушението по ал. 1, се налага глоба в размер от 2000 до 5000 лв.

(3) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 от В и К оператора имуществената санкция е в трикратен размер, определен по максималния размер на имуществената санкция по ал. 1.

(4) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 от лице по ал. 2 глобата е в трикратен размер, определен по максималния размер на глобата по ал. 2, и то се лишава от правото да заема съответната длъжност за срок от една до две години.

Чл. 34. (1) При неизпълнение в срок на задължителните указания по чл. 14, ал. 2 на съответния В и К оператор се налага имуществена санкция в размер от 50 000 до 150 000 лв.

(2) На член на управителен орган или на длъжностно лице във В и К оператор, което е извършило или е допуснало извършване на нарушението по ал. 1, се налага глоба в размер от 2000 до 5000 лв.

(3) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 от В и К оператора имуществената санкция е в трикратен размер, определен по максималния размер на имуществената санкция по ал. 1.

(4) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 от лице по ал. 2 глобата е в трикратен размер, определен по максималния размер на глобата по ал. 2, и то се лишава от правото да заема съответната длъжност за срок от една до две години.

Чл. 35. (1) На В и К оператор, който не предостави искана информация в случаите, предвидени в този закон, се налага имуществена санкция в размер от 30 000 до 100 000 лв.

(2) На член на управителен орган или на длъжностно лице във В и К оператор, което е извършило или е допуснало извършване на нарушението по ал. 1, се налага глоба в размер от 2000 до 5000 лв.

(3) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 от В и К оператора имуществената санкция е в трикратен размер, определен по максималния размер на имуществената санкция по ал. 1.

(4) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 от лице по ал. 2 глобата е в трикратен размер, определен по максималния размер на глобата по ал. 2, и то се лишава от правото да заема съответната длъжност за срок от една до две години.

Чл. 36. (1) На В и К оператор, който предоставя услуги по цени, по-високи от утвърдените от комисията, се налага имуществена санкция в размер от 200 000 до 500 000 лв.

(2) На член на управителен орган във В и К оператор, който е извършил или е допуснал извършване на нарушението по ал. 1, се налага глоба в размер от 2000 до 5000 лв.

(3) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 от лицето по ал. 2 глобата е в

трикратен размер, определен по максималния размер на глобата по ал. 2, и то се лишава от правото да заема съответната длъжност за срок от една до две години.

(4) При констатирани нарушения по ал. 1, 2 и 3 В и К операторите са длъжни да възстановят на потребителите надвзетите суми със законната лихва.

Чл. 37. (1) Член на управителен орган или длъжностно лице във В и К оператор, което не изпълни задълженията си по този закон, ако не подлежи на по-тежко наказание, се наказва с глоба от 2000 до 5000 лв.

(2) При повторно извършване на нарушението по ал. 1 наказанието е глоба в троен размер.

Чл. 38. (1) Нарушенията по този закон се установяват с актове, съставени от длъжностните лица по чл. 24, ал. 2.

(2) Наказателните постановления по тази глава се издават от председателя на комисията или от упълномощено от него длъжностно лице.

(3) Установяването на нарушенията, издаването, обжалването и изпълнението на наказателните постановления се извършват при условията и по реда на Закона за административните нарушения и наказания.

Допълнителни разпоредби

§ 1. (1) По смисъла на този закон:

1. "Дългосрочни нива на показателите" включват нивата на показателите за качество на предоставяната услуга за период 10 години.

2. "Потребители" са:

а) юридически или физически лица - собственици или ползватели на съответните имоти, за които се предоставят В и К услуги;

б) юридически или физически лица - собственици или ползватели на имоти в етажната собственост;

в) предприятия, ползващи вода от водоснабдителните мрежи на населените места за технологични нужди или подаващи я на други потребители след съответна обработка по самостоятелна водопроводна инсталация, непредназначена за питейни води.

2а. (нова - ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г.) Не са потребители лицата, които са В и К оператори и закупуват вода от други В и К оператори или други предприятия и я доставят на потребителите чрез В и К системите, предоставени им за управление, поддържане и експлоатация.

3. "Дейности от обществен интерес" са дейности по смисъла на Закона за защита на конкуренцията, Закона за държавните помощи и Закона за насърчаване на заетостта.

4. "Социална поносимост на цената на В и К услугите" е налице в случаите, когато тяхната стойност, определена на база минимално месечно потребление на вода за питейно-битови нужди от 2,8 куб. м на едно лице, не надхвърля 4 на сто от средния месечен доход на домакинство в съответния регион.

5. "Непредвидено или непредотвратимо събитие от извънреден характер" е събитие, възникнало след утвърждаването на бизнес плана, което В и К операторът, въпреки проявената грижа според особеностите на случая, не е могъл да избегне и чиито последици не е могъл да

предотврати.

6. "Длъжностно лице" е държавен служител по смисъла на Закона за държавния служител или лице, работещо по трудов договор.

7. "Повторно" е нарушението, което е извършено в едногодишен срок от влизането в сила на наказателното постановление, с което е наложено наказание за същия вид нарушение.

(2) Лицата по чл. 2, ал. 3 от Закона за социалното подпомагане имат право на помощ в размер, съответстващ на месечния минимум вода, определен по ал. 1, т. 4.

Преходни и Заключителни разпоредби

§ 2. (1) Първите бизнес планове, включително и цените на В и К услугите, се разработват и представят от В и К операторите в комисията в срок до три месеца от влизането в сила на наредбите по чл. 9, ал. 3 и чл. 13, ал. 5.

(2) Първите бизнес планове се разработват от В и К операторите и се одобряват от комисията за период три години.

§ 3. Министерският съвет приема:

1. правилник за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Държавната комисия за енергийно регулиране и на нейната администрация - в едномесечен срок от влизането в сила на закона;

2. наредбите по чл. 9, ал. 3, чл. 13, ал. 5 и чл. 24, ал. 3 - в тримесечен срок от влизането в сила на закона.

§ 4. Министерският съвет избира за срок от 5 години членовете на комисията със стаж в областта на водоснабдяването и канализацията по реда на чл. 11, ал. 2 от Закона за енергетиката в едномесечен срок от влизането в сила на закона.

§ 5. В Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 107 от 2003 г.; изм., бр. 18 от 2004 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 9, ал. 2, т. 2 след думата "енергийно" се добавя "и водно".

2. Наименованието на раздел I от глава трета се изменя така: "Държавна комисия за енергийно и водно регулиране".

3. В чл. 10 ал. 1 се изменя така:

"(1) Регулирането на дейностите в енергетиката и във водоснабдяването и канализацията се осъществява от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, наричана по-нататък "комисията"."

4. В чл. 11 се правят следните изменения:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Комисията е колегиален орган и се състои от 13 членове, включително председател и двама заместник-председатели, от които единият е със стаж в енергетиката, а другият - във водоснабдяването и канализацията.";

б) в ал. 2 думите "заместник-председателят" се заменят със "заместник-председателите".

5. В чл. 12:

а) в ал. 1, т. 1 накрая се добавя "за петима от членовете, и във водоснабдяването и

канализацията - за останалите петима членове";

б) в ал. 2, т. 1 накрая се добавя "или на регулиране по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги";

в) в ал. 5, т. 1, 2 и 3 думите "обществения сектор" се заменят със "сектора "Снабдяване с електроенергия, газ и вода".

6. В чл. 13:

а) алинея 1 се изменя така:

"(1) Комисията е постоянно действащ орган, който заседава, ако присъстват не по-малко от 7 от нейните членове, и упражнява правомощията си, както следва:

1. по този закон - в присъствието най-малко на 5 от членовете със стаж в областта на енергетиката;

2. по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги - в присъствието най-малко на 5 от членовете със стаж в областта на водоснабдяването и канализацията.";

б) алинея 2 се изменя така:

"(2) Комисията се произнася с мотивирани решения, които са индивидуални или общи административни актове и се приемат с мнозинство не по-малко от 7 гласа, 5 от които са на членове на комисията със стаж в съответната област, за която се приема решението.";

в) в ал. 3 т. 2 се изменя така:

"2. утвърждаване на цени, предложени от енергийните предприятия и В и К операторите.";

г) алинея 5 се изменя така:

"(5) Решенията на комисията по ал. 4 се вземат в закрито заседание и се обявяват по ред, определен в правилника по чл. 16, ал. 2."

7. В чл. 14:

а) в ал. 1 след думите "този закон" се добавя "и в Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги", а накрая се добавя "и на В и К сектора";

б) в ал. 2 след думите "енергийни предприятия" се поставя запетая и се добавя "В и К оператори".

8. В чл. 21:

а) досегашният текст става ал. 1;

б) създава се ал. 2:

"(2) Правомощията на комисията за регулиране на дейностите в областта на водоснабдяването и канализацията се определят в Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги."

9. В чл. 22 ал. 1 се изменя така:

"(1) Комисията разглежда жалби:

1. на потребители срещу лицензианти или на лицензианти срещу лицензианти, свързани с изпълнението на лицензионната дейност;

2. на потребители срещу В и К оператори или на В и К оператори срещу В и К оператори, свързани с предмета на регулиране по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги."

10. В чл. 26, ал. 1 накрая се добавя "и в Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги".

11. В чл. 27:

а) в ал. 1:

аа) точка 1 се изменя така:

"1. таксите, събирани от комисията по чл. 28 от този закон и по чл. 8, ал. 1, т. 1 и 3 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, и лихвите върху тях;"

бб) в т. 2 накрая се добавя "и в Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги";

б) в ал. 2 след думите "този закон" се добавя "или на регулиране по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги";

в) в ал. 3, т. 1 накрая се добавя "и по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги".

12. В чл. 28 ал. 1 се изменя така:

"(1) За изпълнение на регулаторните си правомощия по този закон и по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги комисията събира такси за разглеждане на заявления, за издаване на сертификати, за продажба на документи за провеждане на конкурси, лицензионни такси и такси за регистрация на експерти."

13. В § 1 от допълнителната разпоредба:

а) точка 54 се изменя така:

"54. "Служебна тайна" е информацията, която е станала известна на министъра на енергетиката и енергийните ресурси и на министъра на регионалното развитие и благоустройството, на председателя и членовете на комисията и на служителите от съответните административни служби във връзка с изпълнението на техните функции, с изключение на информацията, която е оповестена публично при условия и по ред, определени със закон. Списъкът на конкретните факти, сведения и предмети, съставляващи служебна тайна за отрасъл "Енергетика", се определя със заповед на министъра на енергетиката и енергийните ресурси, а за отрасъл "Водоснабдяване и канализация" - със заповед на министъра на регионалното развитие и благоустройството.";

б) създава се т. 59а:

"59а. "Стаж в областта на водоснабдяването и канализацията" е служебен или трудов стаж, придобит на ръководна или експертна длъжност в държавни или общински органи за управление на дейностите по водоснабдяване и канализация, във висши училища, в научни организации или в търговски дружества с предмет на дейност, подлежащ на регулиране по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги."

§ 6. В Закона за водите (обн., ДВ, бр. 67 от 1999 г.; изм., бр. 81 от 2000 г., бр. 34, 41 и 108 от 2001 г., бр. 47, 74 и 91 от 2002 г., бр. 42, 69, 84 и 107 от 2003 г., бр. 6 и 70 от 2004 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 96а се създава ал. 12:

"(12) Концесионните договори за В и К услугите се изготвят в съответствие с изискванията на Закона за концесиите, Закона за общинската собственост и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и на подзаконовите нормативни актове по прилагането им."

2. В чл. 151:

а) създава се ал. 1:

"(1) Народното събрание приема Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор, с която се определят основните цели, етапи, средства и методи за развитие на водния сектор.";

б) досегашният текст става ал. 2 и в нея в т. 1 се създават букви "з" и "и":

"з) предлага за одобряване от Народното събрание Национална стратегия за управление и развитие на водния сектор;

и) приема отраслови стратегии в съответствие с основните цели, определени в стратегията по ал. 1."

3. (В сила от 01.06.2005 г.) В чл. 193 ал. 3 се отменя.

§ 7. (1) Законът влиза в сила от 20 януари 2005 г.

(2) Параграф 6, т. 3 (относно отмяната на чл. 193, ал. 3 от Закона за водите) влиза в сила от 1 юни 2005 г.

Законът е приет от XXXIX Народно събрание на 13 януари 2005 г. и на 17 февруари 2005 г. и е подпечатан с официалния печат на Народното събрание.

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ АДМИНИСТРАТИВНОПРОЦЕСУАЛНИЯ КОДЕКС

(ОБН. - ДВ, БР. 30 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 12.07.2006 Г.)

§ 114. В Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ДВ, бр. 18 от 2005 г.) навсякъде думите "Закона за Върховния административен съд" се заменят с "Административнопроцесуалния кодекс".

.....
§ 142. Кодексът влиза в сила три месеца след обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на:

1. дял трети, § 2, т. 1 и § 2, т. 2 - относно отмяната на глава трета, раздел II "Обжалване по съдебен ред", § 9, т. 1 и 2, § 11, т. 1 и 2, § 15, § 44, т. 1 и 2, § 51, т. 1, § 53, т. 1, § 61, т. 1, § 66, т. 3, § 76, т. 1 - 3, § 78, § 79, § 83, т. 1, § 84, т. 1 и 2, § 89, т. 1 - 4, § 101, т. 1, § 102, т. 1, § 107, § 117, т. 1 и 2, § 125, § 128, т. 1 и 2, § 132, т. 2 и § 136, т. 1, както и § 34, § 35, т. 2, § 43, т. 2, § 62, т. 1, § 66, т. 2 и 4, § 97, т. 2 и § 125, т. 1 - относно замяната на думата "окръжния" с "административния" и замяната на думите "Софийския градски съд" с "Административния съд - град София", които влизат в сила от 1 март 2007 г.;

2. параграф 120, който влиза в сила от 1 януари 2007 г.;

3. параграф 3, който влиза в сила от деня на обнародването на кодекса в "Държавен вестник".

Преходни и Заключителни разпоредби КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ

(ОБН. - ДВ, БР. 65 ОТ 2006 Г., В СИЛА ОТ 11.08.2006 Г.)

§ 145. Този закон влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на разпоредбите на:

1. параграф 18, т. 3, която влиза в сила една година след влизането в сила на този закон;

2. параграф 48 - в частта му относно разпоредбата на чл. 118а, ал. 1, т. 1, която влиза в сила от 22 декември 2013 г.;

3. параграф 60, т. 5, която влиза в сила от 1 март 2007 г.;

4. параграф 73 - в частта му относно разпоредбата на чл. 155а, ал. 1, т. 1, която влиза в сила една година след влизането в сила на този закон.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 47 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 23.06.2009 Г.)

§ 46. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник", с изключение на § 26, 29, 30, 32 - 36 и 40, които влизат в сила три месеца след обнародването му.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА
МИНИСТЕРСТВОТО НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ**

(ОБН. - ДВ, БР. 93 ОТ 2009 Г., В СИЛА ОТ 25.12.2009 Г.)

§ 100. Законът влиза в сила един месец след обнародването му в "Държавен вестник" с изключение на § 1, 2, 21, 36, 39, 41, 44, 45, 49, 50, 51, 53, 55, 56, 57, 59, 62, 63, 64, 65, 70 и 91, които влизат в сила от деня на обнародването му.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА
ТЕРИТОРИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 66 ОТ 2013 Г., В СИЛА ОТ 26.07.2013 Г.)

§ 92. В Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (обн., ДВ, бр. 18 от 25.02.2005 г., в сила от 20.01.2005 г., изм., бр. 30 от 11.04.2006 г., в сила от 12.07.2006 г., бр. 65 от 11.08.2006 г., в сила от 11.08.2006 г., бр. 102 от 19.12.2006 г., бр. 102 от 28.11.2008 г., доп., бр. 47 от 23.06.2009 г., в сила от 23.06.2009 г., изм., бр. 93 от 24.11.2009 г., в сила от 25.12.2009 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие и благоустройството" се заменят с "министъра на регионалното развитие", а думите "министърът на регионалното развитие и благоустройството" се заменят с "министърът на регионалното развитие".

.....

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ВОДИТЕ**

(ОБН. - ДВ, БР. 103 ОТ 2013 Г.)

§ 14. (1) Настоящият регулаторен период по смисъла на чл. 10, ал. 1 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги се удължава до 31 декември 2015 г. Следващият регулаторен период започва от 1 януари 2016 г.

(2) Одобрените до влизането в сила на този закон бизнес планове за настоящия

регулаторен период остават в сила.

(3) В тримесечен срок от влизането в сила на този закон В и К операторите допълват бизнес плановете си по ал. 2 с оглед удължаването на настоящия регулаторен период по ал. 1. Допълненията към бизнес плановете се одобряват по реда на чл. 11 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги.

(4) В срока по ал. 3 В и К операторите могат да поискат преразглеждане на утвърдените цени във връзка с допълненията на бизнес плановете.

(5) В случаите по ал. 3 и 4 В и К операторите съблюдават указанията на комисията по чл. 6, ал. 1, т. 4 и чл. 16 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, съгласно които са изготвени и одобрени настоящите бизнес планове.

**Преходни и Заключителни разпоредби
КЪМ ЗАКОНА ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА УСТРОЙСТВО НА
ТЕРИТОРИЯТА**

(ОБН. - ДВ, БР. 98 ОТ 2014 Г., В СИЛА ОТ 28.11.2014 Г.)

§ 91. В Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (обн., ДВ, бр. 18 от 2005 г.; изм., бр. 30, 65 и 102 от 2006 г., бр. 102 от 2008 г., бр. 47 и 93 от 2009 г., бр. 66 и 103 от 2013 г.) навсякъде думите "министъра на регионалното развитие" и "министърът на регионалното развитие" се заменят съответно с "министъра на регионалното развитие и благоустройството" и "министърът на регионалното развитие и благоустройството".

.....

§ 117. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Релевантни актове от Европейското законодателство

ДИРЕКТИВА НА СЪВЕТА 91/271/ЕИО от 21 май 1991 година относно пречистването на отпадъчни води от населените места